

Beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en
ander grensoverschrijdend gedrag.

januari 2024 – januari 2026

Inhoud

1. Inleiding
2. Visie
3. Definitie van seksueel overschrijdend gedrag
4. Vertrouwenspersoon
5. Risicoanalyse
6. Gedragsregels begeleiders in de sport
7. Omgangsvormen
8. Aannamebeleid vrijwilligers
9. Het onder de aandacht brengen en houden van het beleid
10. Help het is mis

Bijlage

1. Taak/functieomschrijving vertrouwenspersoon
2. Risicoanalyse
3. Gedragsregels
4. Omgangsregels
5. VOG aanvragen
6. Stappenplan bij melding seksueel misbruik

1. Inleiding

Landelijk zijn er verschillende incidenten in de media geweest waarbij sprake was van seksuele intimidatie en misbruik binnen sportverenigingen. De gevolgen hiervan zijn ingrijpend voor de slachtoffers, maar worden vaak onderschat door de samenleving en de sportverenigingen. Om deze reden is er vanuit het NOC-NSF extra aandacht voor het voorkomen van deze incidenten en wordt iedere sportvereniging geadviseerd om beleid te maken over dit onderwerp.

2. Visie

WIK vindt het belangrijk dat alle leden in een veilige omgeving met veel plezier de turnsport kunnen beoefenen. Wij vinden dat de sporters en hun ouders/verzorgers hier op moeten kunnen rekenen. Als sportvereniging probeert WIK alle mogelijke maatregelen te treffen om seksueel misbruik en ander grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Met behulp van dit document wordt getracht risico's in kaart te brengen en te verkleinen. Mochten er binnen de vereniging toch incidenten plaatsvinden, vinden wij het belangrijk dat hier eenduidige en adequate manier op wordt gereageerd.

3. Definitie van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Er zijn veel verschillende benamingen voor seksueel grensoverschrijdend gedrag. Deze termen bieden echter weinig inzicht in de verschillende vormen van intimidatie en misbruik. Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag of seksuele intimidatie vallen echter zeer veel verschillende gedragingen. Die lopen van verbale intimidatie (het vertellen van een schuine mop of het maken van seksueel getinte opmerkingen) tot verkrachting. Het is belangrijk om precies aan te geven waar men over spreekt omdat er anders een vertekend beeld van de werkelijkheid kan ontstaan. De ernstigste vormen van ongewenst gedrag zijn in het Wetboek van Strafrecht vastgelegd. Minder vergaande vormen van ongewenst gedrag, die vooral betrekking hebben op begeleiders zijn door het NOC*NSF geformuleerd en in het tuchtrecht strafbaar gesteld. Maar ook andere gedragingen, die niet per se onder strafrecht of tuchtrecht vallen, kunnen, als ze niet gecorrigeerd worden, de sfeer en de veiligheid in de sport aantasten. Wij vinden het belangrijk dat hier binnen WIK serieus aandacht wordt besteedt.

4. Vertrouwenspersoon.

Er is binnen WIK een vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersoon is het eerste aanspreekpunt binnen de vereniging voor iedereen die te maken heeft met grensoverschrijdend gedrag en/of daar een vraag over heeft en hier met iemand over wil praten. De vertrouwenspersoon is gezocht aan de hand van de criteria die zijn opgesteld door NOC-NSF.

In **bijlage 1** worden de gegevens van, de taken voor en de criteria voor de vertrouwenspersoon omschreven.

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

5. Risicoanalyse

Binnen sportvereniging WIK zal eens in de 2 jaar een risico inventarisatie worden ingevuld door alle trainsters/trainers en het bestuur van WIK. De risico inventarisatie betreft een onderzoeksformat dat is opgesteld door het NOC-NSF om seksueel misbruik binnen sportverenigingen te voorkomen. De uitkomst van deze risico inventarisatie zal gebruikt worden als nulmeting. Aan de hand van de uitkomst van risico inventarisatie zal een actieplan worden opgesteld door het bestuur en de vertrouwenspersoon waarin acties worden geformuleerd om de huidige situatie, indien nodig, te verbeteren. De uitkomst van de risicoanalyse en de daaruit voortvloeiende acties zullen jaarlijks besproken worden tijdens de ledenvergadering en worden verwerkt in de omgangsregels. Daarnaast zal aan de hand van de uitkomst dit beleid worden aangepast.

In **bijlage 2** is de risico analyse terug te vinden.

6. Gedragsregels begeleiders in de sport

Een gedragscode is een document met richtlijnen voor de omgang tussen vrijwilligers, betaalde medewerkers en minderjarigen. De code geeft aan waar de grenzen liggen in het contact. Een gedragscode is een formeel document dat ondertekend wordt door alle trainers/ vrijwilligers. Een ondertekende gedragscode kan in geval van seksueel grensoverschrijdend gedrag helpen in een juridisch (strafrechtelijk of tuchtrechtelijk) traject.

De gedragsregels zijn opgesteld voor begeleiders in de sport aangezien uit cijfers blijkt dat plegers veelal begeleiders zijn en slachtoffers veelal sporter. Het bekendmaken van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' laat zien dat WIK werk maakt van het tegengaan van Seksuele Intimidatie en dat kan preventief werken. Daarbij is het belangrijk dat iedereen die betrokken is bij de WIK op de hoogte is van deze gedragsregels. De gedragsregels zullen gedeeld worden met leden en begeleiders en moeten door trainers worden ondertekend.

Wanneer een lid van de sportvereniging zich niet houdt aan de gedragsregels dan heeft het bestuur de opdracht de regels te handhaven. Om dit te kunnen doen zal uitgezocht moeten worden wat er is voorgevallen. Het beginsel zal er hoor en wederhoor worden toegepast. De sportbond kan de vereniging ondersteunen bij een dergelijk onderzoek maar ook met de afhandeling daarvan. Mocht het zo zijn dat er sprake is van Seksuele Intimidatie dan kan dit niet op verenigingsniveau worden afgehandeld, en zal contact gezocht worden met de sportbond. De bond en de vereniging zullen dan overleggen over het vervolg van de zaak. Het is mogelijk dat er ook door justitie een onderzoek wordt uitgevoerd en in zo'n geval zal het onderzoek van justitie eerst afgerond moeten zijn voor de zaak binnen de sportvereniging onderzocht kan worden. De meeste sportbonden laten het onderzoek op het terrein van Seksuele Intimidatie (SI) uitvoeren door het Instituut voor Sport Rechtspraak (ISR).

In **bijlage 3** vindt u een overzicht van de gedragsregels begeleider in de sport zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport.

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

7. Omgangsvormen

Binnen de vereniging heb je te maken met intimiteit. Bij veel activiteiten is er sprake van lichamelijk contact. Het actief hanteren en uitdragen van omgangsregels helpt om overschrijding van grenzen te voorkomen. De regels zullen ieder half jaar doorgenomen worden met de kinderen. Daarnaast zullen de regels weergegeven worden op de website en met ouders gedeeld worden via de email of ander informatiekanaal.

In **bijlage 4** staan de omgangsregels omschreven. Na het uitvoeren van de risicoanalyse zullen de regels verder worden aangevuld.

8. Aanname beleid vrijwilligers/trainers

WIK neemt de inzet van vrijwilligers/trainers zeer serieus. Het is erg belangrijk om vrijwilligers en trainers uitgebreid te screenen. Mensen die zich schuldig hebben gemaakt aan seksueel misbruik herken je niet aan het uiterlijk. Als vereniging proberen we door onderstaande stappen het risico zo veel mogelijk te verkleinen

1. Kennismakingsgesprek.

Er zal een gesprek georganiseerd worden met de kandidaat waar 2 mensen vanuit het bestuur aanwezig zullen zijn. Tijdens het gesprek zullen de volgende onderwerpen besproken worden:

- Kennismaking met de vereniging.
- Motivatie om bij de WIK te gaan werken.
- Motivatie van de vrijwilliger om met kinderen te werken.
- Werkervaring
- Referenties bij andere sportverenigingen.

2. Referenties checken

De referenties waar de kandidaat in het verleden trainer is geweest zullen worden benaderd. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de richtlijnen van het NOC-NSF. Deze regels zullen ook gebruikt worden indien een sportvereniging informatie opvraagt over een oud-vrijwilliger.

3. Register plegers seksuele intimidatie in de sport.

Iedere sportbond beschikt over een persoon die gemachtigd is het 'Register plegers Seksuele Intimidatie in de sport' (ook wel eens de zwarte lijst genoemd) te raadplegen. De vertrouwenspersoon zoekt contact met de KNGU om de kandidaat-trainer te checken via het registratiesysteem. Afhankelijk van de aanwezigheid in het registratiesysteem wordt besloten de trainer wel of niet aan te nemen. Een persoon die op de lijst voorkomt zal niet benoemd worden omdat de kans op een herhaling (recidive) bij Seksuele Intimidatie erg hoog is.

4. Gedragscode

Begeleiders ondertekenen de gedragsregels en nemen kennis van de omgangsregels.

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

5. VOG

Om een veilige sportomgeving voor alle kinderen te creëren en seksuele intimidatie te voorkomen, vragen wij een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan de vrijwilligers die met minderjarigen werken. Alle medewerkers van 16 jaar en ouder die direct contact hebben met minderjarigen vragen wij om een VOG. Dit betreft onder andere alle trainers en vrijwilligers die in contact (kunnen) komen met minderjarige sporters.

Het invoeren van een VOG binnen de sport en dus ook binnen onze vereniging, geeft meer zekerheid over het verleden van personen en vermindert de kans dat iemand, die eerder in de fout is gegaan met kinderen, een functie kan uitoefenen waarbij hij of zij met kinderen te maken heeft.

In **bijlage 5** wordt omschreven hoe de VOG wordt aangevraagd.

9. Het onder de aandacht brengen en houden van dit beleid.

- Het beleid ter voorkoming van seksueel misbruik zal jaarlijks geëvalueerd worden door het bestuur van de WIK.
- Vast agendapunt tijdens jaarvergadering. Daarnaast is dit onderwerp een vast agendapunt voor de jaarlijkse ledenvergadering voor bewustwording, maar ook dat dit onderwerp onder de aandacht blijft. Grensoverschrijdend Gedrag en dus ook seksueel misbruik, kan in iedere sportvereniging plaatsvinden. Als vereniging hebben wij de taak om de kans hierop zo klein mogelijk te maken. Specifieke regels zijn hiervoor vastgelegd in **bijlage 3** (vrijwilligersovereenkomst) en het "Info boekje voor train(st)ers en assistenten 2021".
- Het beleid zal op de website geplaatst en jaarlijks worden bijgewerkt.
- In de nieuwsbrief zal het beleid onder de aandacht worden gebracht.
- De vertrouwenspersoon zal in de nieuwsbrief steeds onder de aandacht worden gebracht. Daarnaast zal de vertrouwenspersoon zijn/ haar eigen email adres gebruiken om op deze manier volledige onafhankelijkheid van W.I.K. te kunnen waarborgen.
- Via sociale media zal aandacht aan dit onderwerp gegeven worden.
- Ieder half jaar zal door de vertrouwenspersoon of trainer met de sporters gesproken worden over dit onderwerp en zullen de kinderen geattendeerd worden op de omgangsvormen.

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

10. Help het is mis.

Als zich een geval van seksuele intimidatie en/of misbruik zich voordoet binnen een vereniging is dit vaak emotioneel zeer beladen en waar snel handelen met het oog op de effecten binnen en buiten de vereniging geboden is. Het is niet handig als steeds opnieuw het wiel moet worden uitgevonden.

Een melding van grensoverschrijdend gedrag of seksuele intimidatie kan op verschillende manier bekend worden. Soms via de vertrouwenscontactpersoon of via het bestuur of via een trainer.

Het eerste wat je altijd moet doen is: "Sta de aanmelder rustig te woord, ga niet te diep in op wat de aanmelder vertelt en probeer je tijdens het gesprek een beeld te vormen over de inhoud, aard en ernst van de situatie. Noteer alles wat opvalt en verteld wordt in feitelijke bewoordingen. Verwijs indien mogelijk door naar de vertrouwenscontactpersoon van de WIK. Wanneer deze persoon er niet is, spreek je af uiterlijk binnen een dag te laten weten bij wie de aanmelder terecht kan.

Neem contact op met de vertrouwenscontactpersoon van de KNGU om advies in te winnen. Zorg hierbij dat de anonimiteit van het slachtoffer behouden blijft. De vertrouwenspersoon van de KNGU helpt met inschatten van de situatie en het nemen van de juiste stappen.

Vertrouwenscontactpersoon binnen de KNGU

Als eerste aanspreekpunt bij (dreigende) incidenten is er binnen de KNGU een vertrouwenscontactpersoon.

Vertrouwenscontactpersonen van de KNGU zijn:

Henriët van der Weg 06-22663522

Monique Streefkerk 06-21410802

of per mail vertrouwenscontactpersonen@kngu.nl

In **bijlage 6** staat omschreven welke stappen doorlopen moeten worden indien er sprake is van grensoverschrijdend gedrag of seksueel misbruik.

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

Bijlage 1 Functieprofiel Vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon voor WIK is met ingang van 1-1-2019:

Mw. Diana de Jonge

06-28137222

diana@vivepro.info

Algemene taakomschrijving

De Vertrouwenspersoon is contactfunctionaris binnen de sportvereniging of sportbond, betreffende Seksuele Intimidatie.

Taken van de vertrouwenspersoon:

- A. eerste opvang/aanspreekpunt
- B. doorverwijzen
- C. preventieactiviteiten

Ad A. Eerste opvang:

De Vertrouwenspersoon is er voor leden die te maken hebben met Seksuele Intimidatie of ander ongewenst gedrag en hier met iemand over willen spreken.

De Vertrouwenspersoon:

- laat de klager het verhaal vertellen, maar is alert op zijn/haar taak
- bespreekt mogelijke doorverwijzingen
- informeert de klager of beschuldigde over de procedures op basis van het klachten- en /of tuchtreglement van de betreffende sportbond
- vult het registratie- en rapportage formulier in. (deze is terug te vinden op de website van het NOC-NSF.

Ad B. Doorverwijzen:

De Vertrouwenspersoon verwijst klager, beschuldigde, sportbond door naar een NOC*NSF vertrouwenspersoon en/of -adviseur, klacht-/tuchtcommissie van de sportbond, advocaat, politie en/of andere hulpverleners.

Ad C. Preventieactiviteiten

De Vertrouwenspersoon:

- profileert zich binnen de eigen organisatie, zorgt ervoor dat iedereen binnen de organisatie op de hoogte is van het bestaan van de vertrouwenspersoon en ziet erop toe dat de gedragsregels van de sport worden nageleefd
- houdt zich op de hoogte van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van preventie en sanctionering van Seksuele Intimidatie binnen de sport.
- draagt bij aan beleidsuitvoering op sportverenigingsniveau met betrekking tot landelijke ontwikkelingen in het beleid Seksuele Intimidatie en sociaal veilige sportomgeving
- geeft (on)gevraagd advies en informatie aan het bestuur waarmee gericht beleid kan worden ontwikkeld tegen Seksuele Intimidatie. Hiervoor kan de *toolkit/handboek sociaal veilige sportomgeving als leidraad worden gebruikt.*

Randvoorwaarden

De vertrouwenspersoon:

- is geen bestuurslid
- heeft een duidelijk aanspreekpunt binnen bestuur
- wordt een keer in de vier jaar gekozen door de interne democratische geledingen

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

- kan om de vier jaar een VOG overleggen
- is niet inhoudelijk betrokken bij procedures
- werkt conform een protocol *sociaal veilige sportomgeving tbv* preventie en sanctioneren Seksuele Intimidatie

Attitude

De vertrouwenspersoon:

- is een sociaal, toegankelijk, oprecht en gezaghebbend persoon
- geniet het vertrouwen van de bij de sportvereniging betrokken medewerkers en leden
- heeft levenservaring, is integer en heeft een evenwichtige persoonlijkheid
- is een persoon die zich neutraal en onafhankelijk op kan stellen
- heeft affiniteit met een sociaal veilige sportomgeving en wil daaraan een bijdrage leveren

Vaardigheden

De vertrouwenspersoon

- is in staat zichzelf en het onderwerp sociale veiligheid en Seksuele Intimidatie aan de doelgroepen te kunnen presenteren
- kan een vertrouwelijk gesprek voeren met klager, beschuldigde, sportbond of sportvereniging
- kan reflecteren
- kan omgaan met vertrouwelijkheid en weerstanden
- kan omgaan met emoties van zichzelf, de beschuldigde, het slachtoffer en de omgeving is in staat mee te werken beleid uit te voeren

Kennis

De Vertrouwenspersoon:

- weet welke procedures er bij een (dreigend) incident gevolgd kunnen worden
- heeft voldoende kennis van procedurele gang van zaken rondom het indienen van een klacht
- kent de sociale kaart betreffende Seksuele Intimidatie
- kent de individuele en groepsprocessen die spelen bij seksueel Grensoverschrijdend Gedrag

Bijlage 2 Risicoanalyse

De sfeer en cultuur bij de WIK	Ja	Nee	Actiepunt ter verbetering
Je wordt er niet op aangekeken als je kritiek geeft op een situatie binnen de sportvereniging	X		
Het bestuur luistert altijd naar kritiek vanuit de leden	X		
Waar mogelijk wordt er iets gedaan met kritiek die terecht blijkt	X		
Er worden geen vervelende grappen gemaakt over vrouwen, homo's, lesbiennes, mensen uit andere culturen	X		
Grappen, zoals hierboven bedoeld, worden door leden en bestuur actief bestreden	X		
Mensen die "anders" zijn worden als ieder ander bejegend. Er wordt geen druk op ze uitgeoefend zich aan te passen	X		
Mannen en vrouwen hebben gelijke posities en rollen binnen de vereniging	X		
Er is geen bepaalde groep die de sfeer bepaalt	X		
De sfeer is gericht op sportiviteit en respect	X		
De cultuur is niet hard, stoer en prestatiegericht	X		
De leden letten onderling op elkaar zodat niemand buiten wordt gesloten	X		
Er is geen plaats voor pesterijen	X		
Er is actief beleid tegen geweld en agressie tussen leden onderling en tegen of van derden	X		
fysieke omgeving, veiligheid en beveiliging van het gebouw	Ja	Nee	Actiepunt ter verbetering
Rondom het gebouw is goede verlichting	X		
De parkeerplaats en fietsenstalling zijn goed verlicht	X		
De toegang tot het gebouw is goed verlicht	X		
Gangen, kleedruimtes en douches zijn goed verlicht	X		
Er zijn gescheiden kleed- en doucheruimtes voor mannen en vrouwen	X		
Tijdens de activiteiten zijn deze ruimten afsluitbaar tegen inloop van derden		x	Aktiepunt voor de gemeente tijdens de (ver)bouw
Van bezoekers –niet-sporters- is het altijd duidelijk waarom zij zich in het gebouw bevinden	x		

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

Er is altijd iemand van de sportvereniging aanwezig totdat de laatste sporter het gebouw verlaat	X		
Bij brand of ander onraad is het duidelijk hoe men het gebouw snel en veilig kan verlaten	X		
Het aanwezige kader waakt actief over de veiligheid van de sporters en andere aanwezigen	X		
De sporters onderling weten aan welke gedragsregels zij zich hebben te houden	X		
Het kader weet aan welke gedragsregels zij zich moet houden m.b.t. sporters	X		
Opmerkingen van sporters over de veiligheid en beveiliging van het gebouw worden serieus genomen en zo mogelijk iets mee gedaan	X		
Beleid Seksuele Intimidatie	Ja	Nee	Actiepunt ter verbetering
Er is een actief beleid tegen Seksuele Intimidatie binnen de vereniging.	X		
Het bestuur en kader heeft een actieve houding met betrekking tot preventie van Seksuele Intimidatie	X		
Het kader gaat actief en serieus om met het thema Seksuele Intimidatie	X		
Er kan openlijk met bestuur en kader over Seksuele Intimidatie gepraat worden	X		
Kritiek op de situatie rondom Seksuele Intimidatie wordt door het bestuur en kader goed opgepakt	X		
Sporters weten welk gedrag zij mogen verwachten van het kader en andere begeleiding als het gaat om Seksuele Intimidatie	X		
Sporters onderling kunnen openlijk met elkaar praten over Seksuele Intimidatie	X		
Sporters weten wat de gedragsregels zijn waaraan zij zich moeten houden inzake Seksuele Intimidatie	X		
Er bestaat een klachtenprocedure als er zich een incident plaatsvindt met betrekking tot Seksuele Intimidatie	X		
Iedereen op de sportvereniging kent deze procedure. Ook de ouders van de leden kennen deze procedure	X		
Er is een vertrouwenspersoon binnen de sportvereniging aangesteld en deze is bekend bij alle leden	X		
Er is tevredenheid over de klachtenprocedure Seksuele Intimidatie	X		

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

De sportvereniging heeft haar klachtenprocedure op bondsniveau geregeld en dit werkt goed	X		
De sportvereniging heeft het beleid met betrekking tot Seksuele Intimidatie in haar reglementen opgenomen	X		
Het kader, coaches en andere begeleiding wordt, wanneer nodig, bijgeschoold op het gebied van preventiebeleid Seksuele Intimidatie	X		
Bij aanname van nieuw kader, coaches of andere begeleiding, wordt door het bestuur gewezen op de gedragsregels zoals die in de georganiseerde sport van kracht zijn	X		
Maatregelen ten aanzien van personen naar aanleiding van Seksuele Intimidatie worden door het bestuur uitgevoerd. Deze maatregelen liggen vast in de reglementen	X		
Coaches en begeleiders met een grote machtspositie worden regelmatig geëvalueerd met betrekking tot hun omgangswijze met sporters. De gedragsregels en andere afspraken met betrekking tot Seksuele Intimidatie zijn hierbij maatgevend	X		
Ouders van met name jeugdleden worden betrokken bij de activiteiten van hun kinderen	X		
Er zijn apart afspraken gemaakt over de begeleiding van jeugdteams of sporters bij reizen, kampen en overnachtingen	X		
Deze afspraken zijn aan de ouders bekend gemaakt en worden als goed beoordeeld	X		
De ouders zijn in de gelegenheid het nakomen van de afspraken te controleren	X		
Coaches en andere begeleiding hebben naast sporttechnische contacten geen privécontacten met jeugdsporters		X	WIK ziet geen probleem als er <u>vriendschappelijk</u> contact is tussen begeleiding en jeugdsporters. Elk ander contact wordt actief bestreden
Kader dat is opgenomen in het registratiesysteem ('zwarte lijst' waarop plegers worden geregistreerd die tuchtrechtelijk veroordeeld zijn voor ongewenst gedrag) wordt niet aangenomen	X		

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

Bijlage 3 Gedragsregels mbt seksuele intimidatie

Hieronder vindt u een overzicht van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport zoals vastgesteld in de Blauwdruk Tuchtreglement Seksuele Intimidatie in de AV van NOC*NSF van 14 mei 2018.

- De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
- De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
- De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of Seksuele Intimidatie tegenover de sporter.
- Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
- De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
- De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
- De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van Seksuele Intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
- De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
- De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
- In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

Handtekening trainer/vrijwilliger Naam
trainer/vrijwilliger.....
Datum

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

Bijlage 4 Omgangsregels voor begeleiding, trainers, coaches en bestuursleden.

Omgangsregels:

- Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de sportvereniging.
- Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
- Ik val de ander niet lastig.
- Ik berokken de ander geen schade.
- Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
- Ik negeer de ander niet.
- Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
- Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, ik bedreig de ander niet, ik neem geen wapens mee.
- Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
- Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
- Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een ander om hulp.
- Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden en spreek degene die zich daar niet aan houdt erop aan en meldt dit zo nodig bij het bestuur

Bijlage 5 Het aanvragen van de VOG.

- De organisatie gaat naar www.gratisvog.nl
- De organisatie geeft antwoord op enkele meerkeuzevragen, waarbij ze laat zien dat ze breder preventief beleid voert op het gebied van het voorkomen en aanpakken van seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- De ingevulde gegevens worden bekeken door NOC*NSF of de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) en het ministerie van Veiligheid en Justitie;
- De organisatie zet de aanvraag voor de vrijwilliger klaar (naam, geboortedatum en e-mailadres vrijwilliger). Zie hiervoor de link op www.gratisvog.nl;
- De vrijwilliger ontvangt vervolgens een mail met daarin een link om de VOG aanvraag definitief te maken;
- Na goedkeuring ontvangt de vrijwilliger binnen acht weken de VOG en overhandigt deze aan de organisatie.

Bijlage 6 Stappenplan bij melding seksueel misbruik.

Er wordt een klacht ingediend of een melding gedaan

Wanneer een klacht/ melding ingediend gaat worden betekent het dat de melder aangeeft dat de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zijn overtreden.

Hierbij wordt geadviseerd de volgende stappen te nemen:

Meld het incident geanonimiseerd bij de vertrouwenscontactpersoon van de KNGU. Deze persoon helpt de situatie inschatten en helder te krijgen welke stappen genomen kunnen worden. Daarnaast kan er aandacht voor de zaak komen vanuit de media. De KNGU kan ondersteunen bij het omgaan met de pers.

Wat steeds parallel loopt in het hele traject is communicatie:

Kies welke communicatie nodig is. Neem daarbij in overweging hoe breed bekend het incident is en hoeveel onrust het heeft opgeleverd. Bedenk wat er nodig is op welk moment: wie, hoe, wat, waarom en wanneer?

Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld:

Betrokkenen een brief sturen
Een bijeenkomst organiseren

Verwijs de melder door naar de vertrouwenscontactpersoon van de WIK als dit nog niet gebeurd is. De vertrouwenscontactpersoon is voor het slachtoffer aanspreekpunt en eerste opvang. Tevens adviseert de vertrouwenscontactpersoon over de te nemen stappen. De vertrouwenscontactpersoon maakt gebruik van het door NOC*NSF ontwikkelde protocol, registratie- en rapportageformulier.

Vertrouwenspunt Sport: centrumveiligensport@nocnsf.nl

Wanneer WIK geen vertrouwenscontactpersoon heeft of deze persoon niet beschikbaar is, dan wordt de melder geattendeerd op de vertrouwenspersoon van de KNGU. Bij vermoedens van strafbare feiten is het belangrijk zo snel mogelijk een informatief gesprek met de politie te voeren. Zorg dat er 2 bestuurders/contactpersonen "eigenaar" worden van het probleem en de nodige acties uit gaan voeren. Bij voorkeur een man en een vrouw. Spreek af dat alle communicatie via deze 2 contactpersonen loopt. Zet het incident/onderwerp op de agenda van de bestuursvergadering en/of las direct een vergadering in.

Er zijn ook voorbeelden bekend waarbij juist het tegenovergestelde wenselijk was. Niet het gehele bestuur werd geïnformeerd maar een zo klein mogelijke groep werd belast met de vertrouwelijke informatie. Pas later in het proces werd het bestuur geïnformeerd over de procedure en kwam de vertrouwelijke informatie niet in handen van het voltallige bestuur. Wanneer je twijfelt of je het WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

voltallige bestuur moet informeren, of juist niet, kun je contact zoeken met de VCP van de bond of Vertrouwenspunt Sport. Ook is het mogelijk dat de politie hiertoe opdracht geeft.

Houd als bestuur een logboek bij van alle gebeurtenissen

Isoleer het probleem door een voorlopige zwijgplicht na een melding in acht te houden voor het bestuur, de melder en eventuele anderen die op de hoogte zijn ten opzichte van derden. Een voorlopige zwijgplicht is nodig zodat er niet meer personen bij een zaak worden betrokken dan voor een zorgvuldige behandeling noodzakelijk is. Er moet worden voorkomen dat geruchten ontstaan en iemand al bij voorbaat als schuldig wordt bestempeld. De zwijgplicht is ook belangrijk om te zorgen dat een eventuele strafrechtelijke procedure niet wordt belemmerd.

Ga na of er direct bestuurlijke maatregelen genomen moeten worden om de veiligheid binnen de sportvereniging te herstellen door contact op te nemen met de VCP van je sportbond. Let hierbij op de hiervoor geldende procedure ten aanzien van hoor en wederhoor.

Wanneer de melder een klacht of melding heeft ingediend bij de sportbond, zorg dan dat je contact houdt met de melder en andere betrokkenen tot het proces bij de sportbond is afgerond.

Bedenk aan de hand van de uitkomst van de klacht of melding wat er nodig is om de veilige sportomgeving weer te herstellen. Dit kan bijvoorbeeld op het vlak van communicatie liggen, het aanstellen van een nieuw kaderlid zijn of het (verder) ontwikkelen van preventief beleid. Andere acties zijn ook denkbaar, afhankelijk van de context.

Zorg tot slot, als alles achter de rug is en de veilige sportomgeving is hersteld, dat je het proces en de communicatie daarin met betrokkenen evalueert en leg dit vast in de notulen van de bestuursvergadering. Aangezien dit een terrein is waarop niet een pasklaar antwoord is en waarin het staat of valt met de betrokken personen en de invulling van hun rol, is het sterk aan te raden deze evaluatie niet over te slaan.

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.

Er wordt (nog) geen klacht ingediend of melding gedaan

Wanneer er (nog) geen klacht ingediend wordt of melding wordt gedaan, wordt het vertoonde gedrag als ongewenst ervaren maar twijfelt de melder of er een klacht/ melding moet komen of is de melder er al uit dat er geen klacht/melding moet komen. De melder zal moeten besluiten welke stappen hij/zij zelf wil nemen. Daarin geldt: 'Jouw gevoel heeft gelijk' altijd als maatstaf.

Verwijs de melder door naar de vertrouwenscontactpersoon als dit nog niet gebeurd is. De VCP is voor het slachtoffer aanspreekpunt en eerste opvang. De VCP kan samen met de melder kijken welke stappen er mogelijk zijn en welke consequenties deze hebben. Een of meerdere van de volgende maatregelen zijn dan bijvoorbeeld mogelijk:

Direct persoonlijk aanspreken: 'melder' gaat in gesprek met 'beschuldigde' om aan te geven wat hij/zij als ongewenst heeft ervaren en vraagt hier rekening mee te houden.

Eventueel vindt dit gesprek plaats in het bijzijn van een onafhankelijk derde (niet de VCP).

Zorg dat de VCP het door NOC*NSF ontwikkelde protocol, registratie- en rapportageformulier gebruikt. Wanneer er geen vertrouwenscontactpersoon is attendeer je de melder op de VCP van de KNGU.

Daarnaast kan het bestuur zelf handelen. Als de melder geen melding of klacht heeft ingediend zal het bestuur over de situatie horen via de rapportage van de vertrouwenscontactpersoon. Het bestuur kan dan de volgende stappen nemen vanuit bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Een bestuurslid gaat in gesprek met de 'dader' om aan te geven wat het 'slachtoffer' als ongewenst heeft ervaren en wijst op 'hun gevoel heeft altijd gelijk'. Zorg dat altijd een 3e persoon aansluit. Deze stap kan alleen gezet worden indien de melder hier toestemming voor geeft. Onder strikte voorwaarden kan het bestuur handelen zonder toestemming van de melder, zoals beschreven in het door NOC*NSF ontwikkelde protocol voor VCP's. Deze staat centraal tijdens de VCP training maar is ook als PDF bestand op te vragen bij Vertrouwenspunt Sport. centrumveiligesport@nocnsf.nl

Ga aan de slag met preventief beleid op het gebied van ongewenst gedrag. Maatregelen instellen, dan wel maatregelen nieuw leven inblazen. Ga hierover in gesprek met trainers/ coaches/ begeleiders. Door het breder aan te pakken hou je dingen die sudderen klein.

Het Centrum Veilige Sport (0900-2025590) kan benaderd worden over welke maatregelen te nemen.

Kies welke communicatie nodig is afhankelijk van hoe breed bekend het is en hoeveel onrust het heeft opgeleverd. Bedenk wat er nodig is op het moment dat je een signaal binnen krijgt, dat het opgepakt wordt en na afloop ervan. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld:

Betrokkenen een brief sturen

Een bijeenkomst organiseren

Probeer het zo klein mogelijk te houden bij maatregel 1, het aanspreken van de 'dader'.

Zoek bij maatregel 2, het ontwikkelen van preventief beleid, juist in brede zin de communicatie op (zie voor communicatietips in toolkit NOC*NSF.)

WIK beleid ter voorkoming van seksuele intimidatie en ander grensoverschrijdend gedrag.